

Looduskaitse programm

Piret Sepp

23.09.2025

Millest räägin

- 🐜 Programmi eesmärk
- 🐜 Toetatavad tegevused ja eritingimused
- 🐜 Muudatused projektide toetamisel
- 🐜 Kindlasummalise makse rakendamine projektide toetamisel
- 🐜 Avalikkuse teavitamine

Looduskaitse programmi eesmärk:

- ✿ Looduse kaitsmine selle mitmekesisuse säilimiseks,
- ✿ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku liikide soodsa seisundi tagamine,
- ✿ kultuurilooliselt ja esteetiliselt väärtusliku looduskeskkonna säilitamine.

Toetatavad tegevused

Toetust annab keskkonnaministri määruse nr 10 „[Keskkonnaprogrammist toetuse andmise kord ja tingimused](#)” (edaspidi määrus) alusel.

Looduskaitse programmi toetatavad tegevused on loetletud § 24 ning programmi eritingimused § 25.

2025. a II taotlusvoorus toetame järgmisi tegevusi:

- määruse § 24 lg 3 p 1: kaitstavate või väheuuritud elupaikade ning looma-, taime- ja seeneliikide, kultuuriväärtustega loodusobjektide ja ökosüsteemide ning ökosüsteemiteenuste väljaselgitamine (inventuurid) või rakendusuuringud);
- määruse § 24 lg 3 p 4: probleemliikide tõrjemeetmete kavandamine ja nende rakendamine;
- määruse § 24 lg 3 p 5: metsloomade rehabilitatsioonimeetmete rakendamine;
- määruse § 24 lg 4 p 1 ja 4: kaitsealade ja hoiualade kaitsekorralduskavades kavandatud meetmete rakendamine ja kaitstavate looma-, taime- ja seeneliikide ning elupaikade soodsat seisundit taotleivate tegevuskavade elluviimine;
- määruse § 24 lg 4 p 2: kaitstavate loodusobjektide hooldamine.

Toetatavad tegevused ja eritingimused (I)

- ✈ Määruse § 24 lg 3 p 1 nimetatud tegevuste puhul toetame eelisjärjekorras põllumajanduse mitmekesisuse ja eriti tolmeldajatega ning ranna ja kalda kaitsega seotud projekte.
- ✈ Määruse § 24 lg 3 p 4 nimetatud tegevuste puhul toetame võõrliikide tõrje ja ennetamisega seotud projekte. Eelisjärjekorras toetame Euroopa Liidu võõrliigimääruse (EÜ) nr 1143/2014 alusel kehtestatud võõrliikide nimekirjades (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:02016R1141-20240802> ja <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32025R1422>) ja Eesti võõrliigimääruses (<https://www.riigiteataja.ee/akt/12828512>) nimetatud liikidega seotud projekte.
- ✈ Määruse § 24 lg 3 p 5 nimetatud tegevuste puhul toetame kaitsealuste loomade rehabilitatsiooniga seotud projekte.

Toetatavad tegevused ja eritingimused (II)

- ✚ Määruse § 24 lg 4 p 1 ja 4 nimetatud tegevuste puhul toetame I ja II kategooria ning kriitiliselt ohustatud liikide ja Natura elupaikadega seotud ning kavades I ja II prioriteetsusega ette nähtud tegevusi.

Toetatavad tegevused ja eritingimused (III)

- 🐝 Määruse § 24 lg 4 p 2 nimetatud tegevuste puhul toetame:
- 🐝 a) talgute läbiviimist;

Toetatavad tegevused ja eritingimused (IV)

b) poollooduslike koosluste ehk pärandniitude hooldamisega seotud investeeringuid **taotlejale, kes on seotud Eesti-Läti ühise LIFE projekti** (LIFE20 NAT/EE/000074) „Puisniitude taastamine ja jätkusuutliku majandamise edendamine Eestis ja Lätis“ **projektiga ja kellel on kasutuses kaitstavate alade puisniidud elupaiga koodiga 6530** suuruses **alates 6 hektarist ja motoploki korral suuruses alates 3 hektarist.**

Toetatame järgmisi investeeringuid:

- niiduk - töölaius kuni 2,4 m;
- kaaruti - töölaius kuni 4,2 m;
- vaaluti - töölaius kuni 4,2 m;
- heinapress/presskogur - heinarullide laius ning maksimaalne läbimõõt kuni 1,5 m;
- motoplokk - mootoriga liikur, mille võimsus ei ületa 15 hj.

Tehnika soetamisel on **toetuse maksimaalne summa 20 000 eurot ühe taotleja kohta.**

Toetatavad tegevused ja eritingimused (v)

c) poollooduslike koosluste ehk pärandniitude taristu rekonstrueerimise, rajamise või soetamise osas toetame järgmisi investeeringuid: **teed, sillad sh torusillad, truubid.**

➤ Taristu rekonstrueerimise, rajamise või soetamise toetust antakse pärandniidu kohta, mille kohta on EELIS-esse kantud järgmised elupaiga koodid:

- 1) rannaniidud elupaiga koodiga 1630;
- 2) kuivad nõmmed elupaiga koodiga 4030;
- 3) kadastikud elupaiga koodiga 5130;
- 4) kuivad niidud lubjarikkal mullal ja olulised orhideede kasvualad elupaiga koodiga 6210;
- 5) liigirikkad niidud lubjavaesel mullal elupaiga koodiga 6270;
- 6) alvarid elupaiga koodiga 6280;
- 7) sinihelmikakooslused elupaiga koodiga 6410;
- 8) niiskuslembedes kõrgrohustud elupaiga koodiga 6430;
- 9) lamminiidud elupaiga koodiga 6450;
- 10) aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud elupaiga koodiga 6510;
- 11) puisniidud elupaiga koodiga 6530;
- 12) soostunud niidud elupaiga koodiga 7230;
- 13) plaatlood elupaiga koodiga 8240;
- 14) puiskarjamaad elupaiga koodiga 9070.

Muudatused projektide toetamisel

- ✿ Sihtasutustel ja mittetulundusühingutel peab omafinantseering olema vähemalt 10% projekti abikõlblikest kuludest.
- ✿ Sõiduauto kasutamise kulu abikõlblikkuse ülemmäär on 0,5 €/km. Eriotstarbelise mootorsõiduki kasutamise kulu on abikõlblik mõistlikus suuruses asjakohase metoodika alusel.
- ✿ Talgute läbiviimise ja poollooduslike koosluste ehk pärandniitude hooldamiseks tehnika soetamise projekte toetame kindlasummalise makse alusel.

Kindlasummaline makse

- ✈ Kindlasummalise makse rakendamisel **makstakse toetus toetuse saajale pärast tegevuse teostamist ja tulemuse saavutamist.**
- ✈ Kindlasummaline makse on lihtsustatud kulu hüvitamisviis, toetuse saaja ei pea hiljem esitama kuludokumente.
- ✈ Projekti kindlasummaliste maksete arv ja toetuse summa ning tulemuste tõendamise alused määratakse taotluse rahuldamise otsuses.
- ✈ Toetuse summat ei muudeta, muuta saab vaid abikõlblikkuse perioodi. Kallinemine tuleb toetuse saajal endal katta.
- ✈ Toetuse abikõlblikkuse periood algab taotlusvooru avamisest ja lõpeb 24 kuu möödumisel taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.
- ✈ Projekti elluviimisel on toetuse saajal kohustus järgida määruse §-s 41 hangetele seatud nõudeid.

Eelarve kindlasummalise maksega talgute projektidel

- ✚ Taotluse juurde tuleb esitada põhjendatud eelarve kululiikide lõikes.
- ✚ Tööjõukulu peab vastama taotleja asutuse viimase lõppenud kalendriaasta keskmisele töötasule.
- ✚ Kui asja või teenuse maksumus ilma käibemaksuta ületab 5000 eurot, tuleb taotlusele lisada vähemalt kaks võrreldavat hinnapakkumist üksteisest sõltumatutelt vastavas turusektoris tegutsevatelt pakkujatelt või vähemalt kaks nimetatud pakkujate veebilehel avaldatud hinnapakkumist (esitada ekraanitõmmis pdf või samaväärses vormingus).
- ✚ Taotluse eelarvesse tuleb märkida odavama hinnapakkumise maksumus.
- ✚ Kui võrreldavaid hinnapakkumisi ei ole võimalik saada, siis peab taotleja esitama sellekohased põhjendused.

Eelarve kindlasummalise maksega tehnika soetamise projektidel

- ✚ Poollooduslike koosluste ehk pärandniitude hooldamiseks tehnika soetamise projektide puhul tuleb kindlasummalise makse kindlaksmääramiseks taotlusele **lisada vähemalt kaks võrreldavat hinnapakkumist** üksteisest sõltumatutelt vastavas turusektoris tegutsevatelt pakkujatelt või vähemalt kaks nimetatud pakkujate veebilehel avaldatud hinnapakkumist (esitada ekraanitõmmis pdf või samaväärses vormingus).
- ✚ Taotluse **eelarvesse tuleb märkida odavama hinnapakkumise maksumus.**
- ✚ Kui võrreldavaid hinnapakkumisi ei ole võimalik saada, siis peab taotleja esitama sellekohased põhjendused.

Omafinantseering

- ✿ Sihtasutustel ja mittetulundusühingutel **vähemalt 10%.**
- ✿ Avalik-õiguslikel juriidilistel isikutel ja riigile kuuluvatel kõrgharidusasutustel **vähemalt 20%.**
- ✿ KOV-idel **vähemalt 20%.**
- ✿ Pärandniitude hooldamiseks töövahendite soetamise korral peab omafinantseering olema **vähemalt 15%** projekti abikõlblikest kuludest.
- ✿ Riigiabi puhul on maksimaalne toetuse osakaal sätestatud riigiabi käsitlevates õigusaktides.
- ✿ Vähese tähtsusega abi andmisel on toetuse osakaal maksimaalselt 50% abikõlblikest kuludest.
- ✿ **Toetuse osakaal võib olla 100% :**
 - valitsus- ja riigiasutuste projektidel;
 - KOV üksustel, kui hooldatakse või korrastatakse riigi maal või omandis olevaid objekte.

Pane tähele!

- 🐜 **Projektijuhtimise kulu** on abikõlblik maksimaalselt **10%** ulatuses projekti abikõlblikest kuludest.
- 🐜 Kui projekti sisuks on ainult asjade ostmine, ei ole projektijuhtimise ja üldkulu abikõlblik.
- 🐜 **Üldkulu** on abikõlblik maksimaalselt **5%** ulatuses projekti abikõlblikest kuludest.
- 🐜 Projekti hangete ja ostude tegemisel tuleb lähtuda määruse §-st 41.

Üldkulud

Projekti üldkuludeks loetakse:

- ✈ kontoritarvete ja -mööbli ostmise, rentimise, hooldamise ja remondi kulud;
- ✈ sidekulud, sealhulgas interneti-, telefoni- ja postikulud;
- ✈ infotehnoloogia kulud, sealhulgas tark- ja riistvara, kontoritehnika ostmise ja rentimise ning serverite, võrkude ja tehnika hooldamise ja remondi kulud;
- ✈ kommunaalkulud, sealhulgas kütte-, vee- ja elektrikulud ning ruumide koristamise kulud;
- ✈ projekti administreerimiseks vajalike ruumide rendikulud;
- ✈ valveteenuse kulud;
- ✈ projekti administratiivse personali (raamatupidaja, personalispetsialist, IT spetsialist, teised projekti abistavad töötajad) tööjõukulud.
- ✈ **NB! Üldkulu ei pea dokumentaalselt tõendama.**

Taotluse lisad

- ✈ Esindusõiguse volitus
- ✈ Hinnapakkumine
- ✈ Seletuskiri ja kalkulatsioon eelarves olevate kulude ja tulude selgituseks
- ✈ Uuringu või inventuuri täpne kirjeldus
- ✈ Joonis projekti piirkonna või objekti asukoha kohta
- ✈ Projekti alasse jäävate kinnistute loend tabelina
- ✈ Keskkonnaameti seisukoht kavandatava projekti kohta
- ✈ Tõend maa, ehituse, vara või seadme omandi või valduse kohta
- ✈ KeA kooskõlastuse vorm: [SIIT](#)
- ✈ Maaüksuste koondtabel: [SIIT](#)
- ✈ Taotluse lisade loetelu on leitav KIKi kodulehelt: [SIIT](#)

Hindamiskriteeriumid ja nende osakaal:

- projekti vajalikkus (30% maksimaalsest koondhindest);
- projekti teostatavus (30% maksimaalsest koondhindest);
- projekti jätkusuutlikkus (10% maksimaalsest koondhindest);
- projekti keskkonnakaitse mõju (30% maksimaalsest koondhindest).

🐝 Hindamiskriteeriumid on leitavad KIKi kodulehelt: [SIIT](#)

Avalikkuse teavitamine

- ✿ Toetuse saaja peab teavitama avalikkust saadud toetusest ja selle abil ellu viidud tegevustest.
- ✿ Tegema valminud uuringu avalikult kättesaadavaks elektroonilisel kujul oma kodulehel.
- ✿ Teavitusnõuded:
- Juhendmaterjal toetusele viitamiseks KIKi kodulehel [SIIT](#)

Taotlusvooru info

- ✚ Toetust saavad taotleda kõik juriidilised isikud, füüsilisest isikust ettevõtjad ja asutused.
- ✚ Taotlusvooru eelarve on 706 268 eurot.
- ✚ Taotluste esitamise tähtaeg on **10.10.2025 kell 17.00**
- ✚ Taotuste esitamine toimub **e-toetuse keskkonna** kaudu
- ✚ Juhend [KIK kodulehel](#)

Edukat taotlemist!

Lisainfo www.kik.ee

Piret Sepp
piret.sepp@kik.ee
5880 0262

23.09.2025